

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.—80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna petlitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna petlitrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemski nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Laški napadi v Dolomitih odbiti. - Cadorna na tirolski fronti. - Nemški zračni napadi proti Rusom. - Konec iraške vojske.

Kranjska kri.

Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar je prejel naslednje pismo:

Vaše veleblagorodje, visokospoštovani gospod župan!

Za preljubeznivo in časteče me častitko o priliki mojega Najvišjega odlikovanja blagovolite prejeti mojo najudanejšo zahvalo. Ponosem sem na to odliko, vendar se tudi popolnoma zavedam, da to vnanje znamenje ne velja samo mojim skromnim zaslugam, nego da pomeni v prvi vrsti Najvišjega priznanje in zadovoljnost našega Najvišjega vojnega gospoda Njega Velicanstva našega premilostnega cesarja, ki odlikuje moje vrle, hrabre vojske 17. pešpolka, kranjske junake.

Kot poveljnik tega polka, odlikujočega se po svoji hrabrosti, vztrajnosti in po svojem junaštvu, ki sem v tej vojni bil s Kranjci sodelen veselja in žalosti, sem priča izrednim vojaškim in vojnim sposobnostim tega polka in ponavljam, da sem v visoki meri ponosen, ker sem polkovnik kranjskemu pešpolku viteza Mildeja št. 17.

Ne le v Galiciji si je polk pridobil novih lavorikov, ki jih zgodovina ne pozabi, temveč tudi tukaj, na soški fronti so si priborili hrabri Kranjci v obrambi svoje ožje domovine neminljivo slavo. Imena Podgora, Oslavje, Sv. Mihael ostanejo s polkom večno zvezana. Ponosna je lahko naša lepa monarhija na svoje »Kranjske fante«; najtežjo dolžnost cesarju in domovini nasproti so sijajno in dočela izpolnili.

Z velikim zadovoljstvom in z upravičenim ponosom lahko naznamim Vašemu veleblagorodju kot županu glavnega mesta Kranjske dežele, da so polk povsod, kamor je prišel, z odkritim navdušenjem sprejeli — dobri sloves 17. polka je hodil vselej pred njim in prav povsod, kjer je zahtevala dolžnost njega vojske, so zahtevano pričakovanje ne le izpolnili, temveč presegli. In kakor prej, bodo vojski 17. polka svojo dolžnost do cesarja in domovine tudi nadalje izpolnjevali, dokler se ne posreči sovražnika popolnoma poraziti.

V spomin na junaške in uspešne boje kranjskih fantov proti svojemu dednemu sovražniku — Italiji — si dovoljujem v imenu 17. pešpolka pokloniti glavnemu mestu Kranjske dežele — Ljubljani — plaketo, ki se odposlje v par dneh Vašemu veleblagorodju. Blagovolite, prosim, ta skromni

vojni spomin sprejeti in mu določiti primereno mesto.

S ponovno najlepšo zahvalo za poslano mi čestitko ostajam z izrazom največjega spoštovanja

udani
 Hugo pl. Ventour m. p.
 polkovnik.

Na bojišču, dne 4. marca 1916.

To krasno pismo je včeraj župan dr. Tavčar ob živahnem pritjevanju prečital v ljubljanskem občinskem svetu rekoč, da občinski svet s ponosom sprejema to pismo v zadostilno vednost.

Četrto avstrijsko vojno posojilo.

Vlada ne berači denar za se, ampak zahteva, da naj damo potrebni denar sami sebi, ker država ni nič drugega kakor mi sami. S četrtnim vojnim posojilom nam hoče ohraniti prejšnje uspehe, zagotoviti nove zmagе, skrajšati vojno in priboriti mir, v katerem bomo sami zmagovali gospodarji, ne podložni tujemu narodu. Na bojiščih ravnokar ni posebnih dogodkov, pač pa bo četrto vojno posojilo pravcata huda bitka. Sovražnik je zanesel boj na gospodarsko polje in boj moramo sedaj izvojevati na denarnem polju. Kadar si sovražni armadi stojita nasproti, preveča obe samo ena želja: zmagati! in zato napne vsaka vso svojo silo. Tako moramo storiti tudi mi pri četrtnem vojnem posojilu. Država kliče prav slehernega državljana k podpisovanju.

Podpisovanje se konča 15. maja ob 12. uri opoldne. Kako podpišeš vojno posojilo? Če imaš dovolj gotovine, vplačaš do 15. sept. v obrokih. Tudi če ravno v trenutku nimaš denarja, pa ga v tem roku dobiš, lahko podpišeš. Kdor ima denar naložen v hranilnici ali banki, podpiše z vložno knjižico. Vsi denarni zavodi tisto brez stroškov in tvojega truda radevolje pošteno poskrbe. Kdor ima razne vrednostne papirje, n. pr. državne rente, srečke, akcije itd., dobi na te papirje pri bankah lombarda posojilo. Vsaka banka rada pove, kako visoko posojilo se daje na en ali drugi vrednostni papir. Kdor ima zavarovalne police ali doto, ki kmalu pridejo do plačila, ta lahko zastavi te police in podpiše vojno posojilo. Kdor ima dobre hipoteke, lahko te zastavi in dobi potrebni denar. Kdor ima zemljo ali poslopja malo obremenjena,

lahko dobi na oboje ugodna posojila. Vse te razne vrste uživajo velike pristojbinske olajšave in prostosti.

Najvažnejši način podpisovanja pa je ta, da že danes vzameš posojilo na bod oče četrto vojno posojilo. Avstroogrski in vse druge banke dajejo že danes na zadolžnice četrtega vojnega posojila 75% lombardna posojila. Če hočeš podpisati 100 kron nominala zakladnih listov, rabiš pri kurzu 95 danes samo 20 K, če hočeš podpišati 100 K nominala 40letnega amortizacijskega vojnega posojila, rabiš pri kurzu 9250 danes samo 17.50 K, kajti ostalih 75 K ti posodi banka. Plačal jih boš enkrat kasneje ti sam ali pa kdo drugi, ki bo kupil tvojo zadolžnico. Tu moramo omeniti, da se je ta način izbral zato, da se res vsem širokim in manj imovitim masam omogoči izdatno podpisovanje četrtega vojnega posojila. Če podpišeš četrto vojno posojilo na ta način, ne storiš nič drugega, kakor da izjaviš, da boš v bodoče v teku več let magari, plačal izposojeni denar iz svojih prihrankov. Zavežeš se le za varčnost, ki bo po vojni ne samo lepa čednost, ampak tudi železna potreba, a za vojno posojilo dobro poplačana. Avstroogrski banka in vse druge banke garantirajo, da bodo pri zakladnih listih 3 leta (do l. 1919), pri amortizacijskem posojilu pa 5 let (do l. 1921) dajala lombardna posojila po 5%. Ker se obe vojni posojili obrestujeta z več nego 6%, tedaj imaš dobiček celega procenta. Sicer pa bomo to vrsto podpisovanja še natančneje razložili. Za danes omenjamo le toliko, da je ta vrsta posebno pripravna za učence in dijake raznih šol. Stariši dajo za sedaj otroku 1750 K, da podpiše 100 K; na otroku pa ostane 75 K. Velike vzgojne vrednosti bo, ako mladina že v zorni mladosti čuti, da mora varčevati, da državi v najhujši stiski pomaga zmagati sovražnika. Po nižjeavstrijskih šolah so pri prejšnjih posojilih nabrali 13 milijonov kron.

Nj. cesarska visokost nadvojvodinja Marija Jožefa med slovenskimi begunci v Brucku o. L.

Ob priliki slavnostne posvetitve cerkve v begunskem taborišču v Brucku o. L. je dne 27. aprila počastila s svojim obiskom slovenske begunce iz Primorja Nj. cesarska visokost gospa nadvojvodinja Marija Jožefa, mati našega prestolonaslednika.

Celo taborišče se je odelo ta dan v praznični kinč, v prvi vrsti pa še naša begunska lesena cerkev, ki je bila odeta vsa v zelenju in v zastavice, da tako tudi na zunaj na dostojen način sprejme pod svojo streho pokroviteljico beguncev iz juga.

Zjutraj ob 10. uri se je pred vhom v taborišče vršil slavnostni sprejem. Pri istem so bili v prvi vrsti navzoči veleč. duhovniki iz taborišča, to so preč. g. dekan Berlot, g. kurat Vuha in g. kaplan Černigoj z mil. g. proštom dr. A. Faiduttiem na čelu ter ravnateljem gimnazijskega begunskega konvikta v Gradcu Nanut; zraven je bil tudi preč. g. dekan iz Brucka o. L. Gebauer. Obenem so bili tudi prisotni zastopniki krajnih vojaških in civilnih oblasti ter vsi uradniki c. kr. uprave taborišča.

Z vlakom ob 10. uri zjutraj je visoka gospa prišla na postajo Kiralyhida-Bruck, kjer sta jo v imenu političnega okraja Bruck o. L. in v imenu slovenskih beguncev sprejela prebl. gg. dr. vitez Raab, okr. glavar v Brucku, in okr. komisar Evgen Zupančič, naš novi predstojnik begunskega taborišča. V spremstvu omenjenih gospodov ter grofice in grofa Salm kakor tudi grofice in grofa Harrach se je nadvojvodinja pripeljala pred vhod v taborišče, kjer je poleg gori omenjenih gospodov tvorilo spalir 60 v primorsko narodno nošo oblečenih begunskih deklet pod vodstvom gđ. učiteljice Milke Gulin. Na sredi tega spalirja sta stala dva malčka-begunca s krasnim šopkom cvelic namenjenim visoki gospe. Štiri v narodno nošo oblečena dekleta so čakala na nadvojvodinjo z lepo okrašenim baldahinom. Po magr. dr. Faiduttiju je bila najprej predstavljena vsa duhovščina, s kojo se je visoka gospa prijazno pogovarjala. Nato so bili po okrajnem glavarju predstavljeni lokalni zastopniki vojaških in civilnih oblasti, nakar je prebl. g. E. Zupančič kot predstojnik taborišča predstavil visoki gospe uradnike c. kr. uprave: inženirja g. Fr. Gröger, računskega asistenta E. Krisch, upravitelja Kunstadta in tajnika Jos. Godniča. Po končanem predstavljanju sta pozdravila visoko gospo v imenu beguncev dva v narodno nošo oblečena otročiča: 13letni deček s slovensko pesmico in 11letna deklica z nemškimi nagovorom, kjer sta izrazila nad prihodom velje in izrekla željo, da bi Vsemogočni kmalu poslal oni dan, ko bodo vsi begunci na svojih domačih tleh slavili svojega Boga in svojega cesarja.

V spremstvu vseh navzočih gospodov pod cvetličnim baldahinom in spremljana

LISTEK.

Cesar in poletni čas.

Ves svet ve, da je cesar Franc Jožef nanovo uveljavil stari rek, da je točnost vljudnost vladarjev. Njega je sama točnost, njegov dnevni red se na minuto točno ravna po uri. Ravno tako velika je pa tudi vestnost, s katero sam polnuje vsak predpis, ki ga je bil sankcioniral. Nihče ni n. pr. ob zadnjem ljudskem štetju z večjo natančnostjo izpolnil personalnega stolpca nego cesar sam.

Vsi, ki žive v bližini cesarjevi, so v naprej vedeli, da bo vladar tudi ob uvedbi poletnega časa, vsem drugim vzgled. In res; ne samo javne ure na dvoru in Schönbrunn so se točno po predpisu pomaknile za eno uro naprej, marveč tudi na cesarjevi pisalni mizi in cesarjeva žepna ura sta doživeli isto izpremembo. Pa ne, da bi to povzročilo kako izpremembo v cesarjevem življenju. Bil je vsikdar zgoden vstajalec, ki je tudi pozimi vstajal ob 4. uri zjutraj; poleti je pa navadno podaljšal svoj delavni

dan še za pol ure ter je posebno v Ischlu sedel nad svojimi akti že pred pol štirimi. Zvečer zato delavnika ni skrajšal, ter je istotako delal do 8. ure zvečer. Vedno je bil vesel, če je mogel kako uro več posvetiti državnim poslom. Tako utegne delati cesar pač tudi pod vladjo »poletnega časa«; Zvečer si ne bo hotel všteti ure, ki jo zjutraj odtrga od svojega počitka ter bo tudi hodil k pokoju ob 9. namesto ob 8. Kakor vsi na duši in na telesu zdravi ljudje tako tudi cesar živi z letnim časom. Solnčni vzhod in zahod sta mu merilo za razdelitev dneva; dokler je »svetlo«, meni, je čas za delo.

O kakem letovišču cesar tudi letos noče ničesar vedeti. Sam je zatrdil, da se izvršno počuti. In res je naravnost čudovito, s kakšno svežostjo in delosposobnostjo je oborožen proti navalu dolžnosti in dela. Velika rednost, ki se je drži v vsem svojem življenju, mu je tako utrčila, da si je v sivo starost ohranil čisto nenavadno prožnost duha in telesa. Pokončne hoje in ne da bi se opiral ob palico, zapusti cesar svoje sobane, da napravi svoje običajne izprehode v schönbrunskem parku. Ob lepih pomladanskih dneh raztegne izprehod

na tričetrt ure, ob slabem vremenu pa prebije na prostem le pol ure, nato se pa vrne v svojo delavnico, kjer zavzije svoje preprosto kosilo z vedno enakim izvrstnim tekom.

Kako je bilo v zasedenem italijanskem jarku.

Vojak Josip Kleva (doma v Maliji pri Portoroži) piše z italijanskega bojišča:

Dragi oče! Pozdravljam Vas in vso našo družino. Naznanjam Vam, da sem še zdrav, za kar se moram Bogu zahvaliti, kajti grozota vojske, ki sem jo doživel, se ne da popisati. Nam seve ni tako strašno in hudo, ker smo že vsega vajeni. Opišem samo en slučaj. Ko smo namreč z bajoneti naskočili in prepodili Italijane iz njih postojank, smo se razvrstili po zavzetem jarku, da smo bili zopet pripravljeni za brambo. Toda ni bilo lahko, kajti po jarku je bilo vse polno mrtvih Lahov, ki so bili na vse načine razmesarjeni, da je bilo groza. Ob luninem svitu smo morali hoditi čez mrtve, ki so bili v raznih položajih; nekateri so čepeli (mrtvi seveda) kakor

bi spali, drugi so bili naslonjeni ob strelskih luknjah, kakor bi hoteli streljati, a so bili brez življenja. Ozrl sem se čez kritje; pred strelskimi jarki vse polno mrtvih Lahov, ki jih je sesekala italijanska artiljerija, ko je merila na naše. Takih prizorov bi lahko naštel še celo vrsto...

od onih 60 deklet v narodni noši se je nadvojvodinja med živahnimi živio-klici in vihranjem malih zastavic po šolski mladini, ki je pod vodstvom učiteljstva tvorila skrajni špalir, podala na krasno ozaljšano estrado pred cerkvijo, kjer je prisostvovala svečani posvetitvi cerkvenega zunanjega ozemlja.

Pred pričetkom tega posvečenja je visoka gospa blagovolila poklicati predse voditeljico onih 60 deklet, gđ. Milko Gulin, ki jo je nadvojvodinja predstavil predstojnik taborišča. V pogovoru z isto je pokazala svoje izredno dopadenje nad primorsko narodno nošo in obenem vprašala, ali nosijo Primorke dnevno tako lepo narodno nošo, kakor je gđ. Gulin odgovorila, da je prišlo to sedaj iz navade in da se taka obleka nosi samo še ob priliki kakve velike slovesnosti.

Nato so se pričeli slavnostni obredi v cerkvi pod vodstvom mil. g. prošta in deželnega glavarja dr. Faiduttija z asistenco vse navzoče duhovščine. Po posvečenju je sledila tiha sv. maša s slovenskim petjem. Te sv. maše se je s svojo znano pobožnostjo udeležila tudi nadvojvodinja, ki je med celo mašo z molkom v roki dala vsem navzočim beguncem zgled prave pobožnosti. Nekaj izredno lepega je bilo, ko so vsa dekleta, ki so pred in po maši visoko gospe od strani spremljala, pristopila k mizi Gospodovi. Ta lepa pobožnost je visoko gospe do solz ganila; izjavila je, da bi sama neizrečeno rada pristopila v krogu teh nedolžnih deklet k mizi Gospodovi, če bi le to poprej vedela. Med mašo je pel naš mešani begunski zbor pod vodstvom preč. gosp. Černigoja.

Tej tihi maši je sledilo ogledovanje cellega taborišča. Po celem potu so tvorili šolski otroci špalir pod vodstvom učiteljstva. Pri tem ogledovanju taborišča je visoka gospa pokazala izredno veliko zanimanje za naše slovenske primorske begunce, ki so jo med potoma povsod pozdravljali.

Najprej je obiskala šolo; tu je stopila v naslednje razrede: v prvi razred k gđ. Poldinci Justin, v tretji razred k gospe Mariji Srebernič, v četrti k g. voditelju Ivanu Ivančič ter v šesti razred k g. nadučitelju Fr. Uršič. Z vsemi temi učiteljskimi močmi, katere so bile nadvojvodinji tudi predstavljene, se je ista na prav prijazen način pogovarjala ter se informirala o otrocih. V šestem razredu so šolarčki visoki gospe v pozdrav zapeli nekaj naših lepih narodnih pesmi, ob kateri priliki se je visoka gospa z laskavimi besedami izrazila o blagoslavljenju in lepoti slovenske narodne pesmi. Ravno tako je tudi pohvalila cerkveni pevski zbor.

Iz šole se je podala nadvojvodinja v bolnišnico. Tu v bolnišnici, kjer je res koncentrirana vsa telesna in duševna bol naših beguncev, je pokazala visoka gospa svoje globoko sočutje in ljubezen do naših beguncev. Z žalostjo je posebno pri otrocih opomnila, da ji je žal, ker ji ni moglo pokazati svojega sočutja tudi v besedah materinega jezika slov. beguncev, ker bi posebno z otroci rada kramljala v slovenskem jeziku. V bolnišnici so ji bili predstavljeni šef-zdravnik dr. Halpern, taboriščni zdravnik dr. Weixel in pa gđni. medicinki Alice Zipper in Ludwiga Mund, nakar si je natančno ogledala vse bolnike v bolnišničnih sobah. Posebno za dva slučaja se je visoka gospa zanimala: za usodo Ane Tutta iz Tolmina, katera je v Tolminu po sovražni granati prišla ob svojo desno nogo, in pa za usodo bolne 10letne deklice Antonije Blažič iz Deskel, koje bolezen ji je segala tako do srca, da je takoj na svoje stroške odredila prevoz deklice v sanatorij. »Kako veliko bolečin,« je dejala, »je sedaj na svetu in kako človeka boli, da ne more povsod pomagati, kakor bi sicer hotel.«

Na poti iz bolnišnice do ženskih obrtnih tečajev je obiskala visoka gospa nekaj begunskih sob; tu se je tudi na prav prijazen način pogovarjala z našimi begunci in si natančno ogledala opravilo v sobi in pri pogledu na železni mali štedilnik z veseljem opomnila, da isti pripomore prav gotovo veliko k omiljenju begunske usode, ker je s tem beguncem v malem omogočeno, da se kot doma še vedno zbirajo okoli svojega ognjišča.

V ženski obrtni šoli je visoka gospa v vseh štirih oddelkih, to je v kurzu za izdelovanje ženskih oblek, v oddelku za šivanje perila in v oddelkih za klekanje in mreženje izrazila svojo zadovoljnost nad uspehom sedemdesetih tečajev. Tu so bile nadvojvodinji predstavljene gospodične: voditeljica Ema Arko, Mara Komavli, Vehar in Podobnik. Z vsemi se je visoka gospa lepo razgovarjala, se pustila informirati o učenkah in o obisku šole. V tečaju za klekanje je z vidnim občudovanjem opazovala deklice pri klekanju in pripomnila, da zahteva to delo veliko truda in časa. V oddelku za mreženje je z velikim zanimanjem ogledala vse razstavljene izdelke in s pozornostjo opazovala, kako z lahkoto deklice zmajujejo svoje delo.

V obrtni šoli je bil v imenu učenk izročen Nj. visokosti mali namizni prt, kras-

no delo klekljanja in mreženja v lepem etuiju s spominsko srebrno ploščico na vrhu, kar je preskrbela c. kr. uprava taborišča. Takoj na mesto je visoka gospa izrekla svojo iskreno zahvalo za podeljeni dar.

Svojo materinsko skrb za nesrečne begunce pa je visoka gospa pokazala v centralni kuhinji, kjer se beguncem pripravljala hrana. Ukazala si je pokazati vsako malenkost, se natančno informirala o načinu kuhanja in o vsakdanji hrani beguncev. Ker je bil ravno pol dne prešel, je ukazala, da se z razdelitvijo takoj pred njo začne, nakar je sama dlje časa nadzorovala in natančno štela, da ne dobi kak begunec premalo. Z izrednim zadoščenjem je tudi pohvalila hrano, ki jo begunci uživajo.

Uspeh tega celotnega ogledovanja je bil skrajno ugoden, in sicer obojestransko. Nj. visokost nadvojvodinja je pokazala povsod in pri vsaki malenkosti tako zanimanje in tako skrb kot pokroviteljica beguncev iz juga, da so dobili vsi begunci najboljši vtis o ljudskosti in požrtvovalni ljubezni za naše revne begunce. To so ji tudi na zunaj pokazali, ko so jo povsod pozdravljali kot svojo pokroviteljico z resno, beguncem primerno svečanostjo.

A tudi Nj. visokost sama je bila o uspehu tega ogledovanja izredno zadovoljna, kar je sama večkrat izrazila g. predstojniku taborišča. Povsod, kamor je prišla, naj si bo v šoli, v bolnišnici, v obrtni šoli, v centralni kuhinji, je dala izraza svojemu zadovoljstvu in naročila vedno jo spremljajočemu g. predstojniku, da naj takoj na mestu pove ljudem, kako jo veseli in zadovoljuje vse to, kar vidi in kar se dela za begunce. Imponirala ji je posebno tudi disciplina in ona prej omenjena resna svečanost beguncev. Kako je bila nadvojvodinja res od vsega, kar je videla in slišala ta dan med slovenskimi begunci, zadovoljna, nam svedoči njeno priznanje, da je bil ta dan, ki ga je preživela med slovenskimi begunci, njen pravi častni dan.

Po zavzitem kosilu se je vršilo slovo. Na koncu špalirja, kojega so tvorile zopet dekleta z narodno nošo, se je postavil ženski pevski zbor, tudi ves v narodni noši, in zapel Vinko Vodopivčev »Pogled v nedolžno oko«. Ta pesem, peta tako dovršeno ter sama na sebi blagoljubna, je učinkovala na poslušajočo se nadvojvodinjo do ganutja. Naročila je, da se pred njo izroči pevskemu zboru njeno iskreno zahvalo za lepi užitek, ki ga je imela pri tej pesmi.

Nato se je med živahnimi živio-klici v slovo cesarska visokost nadvojvodinja Marija Jožefa poslovila od slovenskih beguncev v Brucku o. L.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Ljubljana, dne 2. maja 1916.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki se spominja smrti bar. Winklerja. Nemški občinski svetovalec so ves čas, ko je župan govoril v spomin pokojnega bivšega kranjskega dež. predsednika barona Winklerja, ostali zunaj dvorane in so prišli v dvorano, ko je bila žalna izjava obč. sveta, po pokojnemu baronu Winklerju končana. Župan dr. Tavčar je izvajal:

Slavni mestni svet!

Dne 16. marca t. l. je umrl v Gradcu bivši deželni predsednik kranjski in častni meščan ljubljanski, Andrej baron Winkler. Bil je deželni predsednik od leta 1880 pa do leta 1892, in sicer edini deželni predsednik, ki smo ga imeli, ki je bil tudi slovenskega pokolenja in, kakor mu ob grobu tudi rad priznam, slovenskega prepričanja. Stekel si je za deželo obilo zaslug in tudi za naše deželno stolno mesto, vsled česar je bil imenovan častnim meščanom dne 20. julija 1883. Na deželi in v mestu bo ostal v blagem spominu, zategadelj je naravno, da se ga tudi v današnji seji spominjamo s hvaležnim srcem in prosim, da se zapiše v zapisnik, da je v znak sožalja ob njegovi smrti dvignil se mestni zastop s svojih sedežev. Rodbini sem izrekel sožalje v imenu mesta in sem ukazal razobesiti črno zastavo. Mesto venca, ki ga nisem mogel poslati, sem dal za Rdeči križ znesek 100 K. Za sožalje zahvalil se mi je njegov sin Egon baron Winkler, sekcijski načelnik v pok., in jaz končam te besede, ki sem jih govoril v njegov spomin, s tem, da še enkrat zaključim: Slava njegovemu spominu! (Občinski svetniki S. L. S. in narodno napredne stranke kličejo Slava! Nemški občinski svetovalec pridejo v zborovalnico.) Župan:

Četrto vojno posojilo.

Razpisala se je subskripcija četrtega vojnega posojila. Mislim, da s tega mesta ni potreba naglašati, kako da smo vsi Slovenci vohče zavezani, v polni meri odzvati se pozivu države rpi podpisu tega posojila. Posebej pa je se dolžnost ljubljanskega mesta, da se ob tej priliki zopet in zopet izkaže in da bomo tudi na tem polju pokazali, da smo mi dosti boljše, kakor pa se o nas na mnogih mestih piše in govori. (Živahno pritrdjevanje na klopih slovenskih obč. svetovalec.) Jaz pozivam vse občinstvo mesta ljubljanskega, da se udeleži tega posojila, kakor tudi čiste gospode tovariše. Za mestno občino pa si izprošam dovoljenje, da smem subskribirati znesek 150.000 kron. Sicer moram povedati, da moram še nekoliko pomisliti, kje se bodo dobili; dobili se pa morajo. Zatorej prosim dovoljenja, da smem v imenu ljubljanskega mesta podpisati znesek 150.000 K. Županu se pritrudi.

Župan:

Gospod deželni predsednik

baron Schwarz

je bil odlikovan z velikim križem Fran. Jos. povelja reda. Mestno zastopstvo mu je čestitalo na tem visokem odlikovanju, nakar se je

gospod predsednik zahvalil pismeno 22. aprila na čestitko.

Župan:

V kratkem nas bo zapustil gospod

Rudolf grof Chorinsky,

dvorni svetnik pri deželni vladi, ki je imenovan za sekcijskega načelnika v notranjem ministru na Dunaju. V imenu predsedstva sem že čestital gospodu za to povišanje. S tega mesta pa se moram s hvaležnostjo spominjati, da je mestni upravi, vsaj kar sem jaz župan, neprestano šel na roko in nam izkazoval velike simpatije in dostikrat veliko pomoč, kar naglašam zlasti glede mestne aprovizacije. Jaz se gospodu grofu za vse izkazane dobre metode občini s tega mesta zahvaljujem in mu izrekam naša najboljša voščila pri odhodu, želeč mu, da nas na visokem svojem mestu ne pozabi. Tista vez, ki veže kranjsko deželo, veže tudi naše mesto z rodbino Chorinsky, ki je takorekoč kranjskega pokolenja, saj je bil grof velik funkcionar v ti deželi. (Pritrdjevanje na klopih slovenskih obč. svetovalec.) — Župan izjavi dalje:

Za Borovničev fond

se je, kakor veste, nabrala precejšnja vsota. Jaz se čutim dolžnega prositi dovoljenja, da bi v imenu mestne občine za ta fond dali še 1500 K. Če ni ugovora, smatram, da temu pritrjujete, ker se tu gre v resnici za vdove in sirote tiste hrabre armade, ki nas že toliko časa brani pred laškimi sovražniki.

Stritarjeva zahvala.

Župan: Na našo čestitko pesniku in pisatelju Stritarju mi je došel sledeči odgovor:

V Asangu, dne 10. marca 1916.

Velepoštovani gospod župan!

Preljubelni pozdrav slavnega občinskega sveta ljubljanskega ob moji osemdesetletnici me je kaj veselo iznenadil. Da se moja domovina še tako blagovoljno spominja svojega sina v daljni tujini, to mi je prava tolažba, zlasti v teh hudih časih, ko vsaka čuteča človeška duša tako hrepeni in kopni po blagi tolažbi. Moje zasluge slavnih občinski svet pač v svoji prijaznosti previško cenil; eno pa naj velja: da me je v vsem mojem delovanju in prizadevanju za slovenstvo vodila samo in edino le čista ljubezen do mojega naroda, moje domovine.

Lepa hvala in srčen pozdrav slavnemu občinskemu svetu, mestnemu magistratu z gospodom županom njima na čelu, stolnemu mestu ljubljanskemu in vsej slovenski domovini! Jos. Stritar l. r.

častni meščan ljubljanski.

rajnega g. Alberta Lednig,

ki je bil od l. 1883—1885 občinski svetovalec. Bil je jako simpatičen mož, katerega sem zato zelo cenil. Blag mu spomin!

Za bolgarski »Rdeči križ«.

Župan javlja, da je dobil pismo c. kr. deželnega predsednika barona Schwarza, ki naznanja, da je izročil bolgarskemu »Rdečemu križu« vsoto 15.016 K 10 vin., in da se je ta zbirka na kranjskem zaključila. Zahvaljuje se ljubljanskemu županu za sodelovanje ob tej priliki.

Društvo gasilcev

in njegovemu načelniku gospodu Turku se na županov predlog izreče topla zahvala občinskega sveta na njegovem požrtvovalnem delovanju.

»Slovenec« v občinskem svetu.

Župan prečita »Slovenčev« notico glede na povodenj na Bleiweisovi cesti. Čisto pravilno je, ker je opozoril list na to nepravilno. Ko se je delala Bleiweisova cesta, jo je ločila od tira južne železnice živa meja, potem je napravilo mesto zid. Vprašanje odvajanja vode se je tako rešilo, da se je napravila v zid luknja, skozi katero se je odtakala voda. Železnica se pritožuje, da ji dela voda škodo. Zdaj je pa železnica zazidala to luknjo, ne da bi kaj vprašala in tako je nastala ta nepravilna. Zdaj smo napravili komisijo, da se izpusti voda v naš požiralnik. Če pride še kak tak spor, naj južna železnica vsaj prej obvesti župana, da ne nastopijo zopet take nepravilice.

Električna železnica.

Glede na interpelacijo občinskega svetnika Štefeta, ki je želel pomnoženo vožnjo na električni železnici ob jutranjih urah, odgovarja župan, da ga je obvestila električna železnica, da vozijo od 1. majnika dalje vozovi te železnice na progi Garnizija bolnica—Glavni kolodvor v odmorih 7½ minute.

Tekstilno delavstvo.

Glede na državno podporo tekstilnemu delavstvu, z ozirom na interpelacijo obč. svetovaleca Štefeta sem se obrnil na dež. vlado, ki je izjavila, da se je ustavilo delo v ljubljanski predilnici še pred vojsko in da zato glede na to podporo ne pride v poštev.

Župan: Mestnemu magistratu izročeni so bili sledeči

darovi:

Volilo ranjke gospe Ane Štrukelj, hotelirke in posestnice (izročila gđ. Jerica Oblak), za reveže v Ljubljani K 600; G. Josip Zidar je podaril kakor običajno najemščino za nastanitev vojaštva za meseca februar in marec v sledeče namene: a) za vdove in sirote padlih ljubljancev 52 K 52 h, b) za aprovizacijo mestnih revežev 52 K 52 h, c) za Rdeči križ 52 K 50 h, d) za vojno-oskrbovalni urad 52 K 50 h. Skupaj 210 K 4 h; Kvarter dr. Kozine čisti dohodek dobrodelnega koncerta dne 26. decembra 1915 v korist vdovam in sirotam v vojni padlih ljubljancev 193 K 65 h; Upravištvo »Slov. Narod« več zbirke v korist vdovam in sirotam padlih kranjskih vojakov in sicer: a) darilo g. Antona Stareta, grajskega v Mengšu 40 K in g. Ferdinanda Stareta, sodnega svetnika v p. 20 K, mesto venca na krsto generalštabnemu zdravniku dr. Antonu Staretu, b) zbirko Alojzija Skrema, računskega podčastnika pri mestu nadomestnega telegrafnega stavbenega oddelka št. 45 54 K, c) darilo trgovca E. Dobriča 20 K, d) darilo službenih tovarišev namesto venca na krsto Ivana Kopača, voznega mojstra južne železnice 12 K. Skupaj 146 K; Fran Kavčič, občinski svetovalec in posestnik v spomin svojemu v vojni padlemu zetu Hauptmannu za vdove in sirote padlih ljubljancev 100 K. Izrečem obč. svetovalecu Kavčiču ob tej priliki tudi sožalje. (Odobranje.) Preostanek dohodka podčastniškega zabavnega večera (izročil g. Milko Jesih, c. kr. nadloveč) za 2 revni ljubljanski rodbini, kojih očeta sta v vojni padla 81 K 90 h; Trdka Ivan Jax in sin v Ljubljani za vdove in sirote padlih kranjcev 50 K in g. Rajmund Sitar, prokurist trdke Ivan Jax in sin soprogo Marijo za vdove in sirote padlih vojakov kranjcev 10 K; Dr. Josip Stare, posestnik in c. kr. finančne prekurature pristav v v.

mesto venca na krsto generalštabnemu zdravniku dr. Antonu Staretu za mestne bolne reveže, katerim je bil rajni pomočnik in tolažnik 50 K; Maks Debevc, c. kr. nadporočnik in c. kr. finančni komisar mesto venca na krsto ponesrečenemu tovarišu nadporočniku in finančnemu komisarju Franu Golliju za vdove in sirote padlih kranjskih vojakov 30 K; Neimenovana gospa po gđ. J. W. iz Ljutomeru za v vojni oslepele vojaše 50 K; Neimenovani zasebnik v spomin umrlega Aleksandra Hauffna za mestne reveže 20 K; Neimenovani štabni častnik doplačilo za vojaško nastanitev za vračajoče se vojaše iz dežele Kranjske 15 K 60 h; Neimenovani obrtnik prejeto nagrado za najdenino za mestne reveže 10 K. — Za »Ustanovo mesta Ljubljane za vojne invalide« so darovali: g. občinski svetovalec Engelbert Franchetti 20 K; ga. Lea pl. Gorup Slavinjska 50 K; g. trgovec in meščan Ivan Mejač 100 K; neimenovani trgovci v Ljubljani 500 K.

Vsem darovalcem izreče župan zahvalo. (Odobranje.)

Novi ljubljanski meščani

Ivan Mejač, Anton Bizilj in Tomaž Bizilj zaobljubijo zvestobo županu kot novi meščani. Meščanstvo podeli občinski svet ljubljanskima občanoma Leonu Pogačniku in Adolfu Reichu proti običajnim taksam.

Ureditve dolgovi pri Mestni hranilnici.

Podžupan dr. Triller: Ravnotežje v proračunu je vzdržal župan tako, da ni izplačal obresti in anuitet Mestni hranilnici v znesku okroglo 598.800 K. Hranilnica je ta znesek iztožila. Nastal je nov dolg. Sklene se, naj se pripišejo vse obresti in anuitete do 30. aprila 1917 Mestni hranilnici kot nov dolg, da ne bo treba plačevati zamudnih obresti, ki znašajo 6%, medtem ko znašajo navadne obresti 4 ali 4½ odstotka.

Znižanje obrestne mere za hranilne vloge pri Mestni hranilnici.

Sklene se na predlog podžupana dr. Trillerja, da se zniža obrestna mera vseh hranilnih vlog pri Mestni hranilnici na 4½%, in sicer pri novih vlogah takoj, pri starih pa 1. julija 1916, ko bo zagotovljeno, da znižajo tudi posojilnice (Ljudska in Kmetska) obresti na 4½%, kar se je že zagotovilo.

Obrestna mera za hipoteko

okroglo 251.000 K »Unionu« se določi s 5%, kar je prvi korak k znižanju obrestne mere hipoteknih posojil, izjavi g. podžupan.

Prehranjevanje ljubljanskih ubožnih rodbin.

Podžupan: Mestna občina se je odpravila vsem dobičkom mestne aprovizacije. Dobiček porabi za prehranjevanje ubožnih ljubljanskih rodbin. Mislijo se je prvotno na javne kuhinje, a radi nepremagljivih težav se je opustil ta načrt. Na predlog župana se je izločil iz dobička mestne aprovizacije znesek 50.000 K, da se odmore v primerni meri bedi rodbin, ki morajo shajati s 70 ali 80 kronami na mesec. Ustanovi se za nje posebna vojna prodajalna, v kateri se bo prodajalo blago 40% do 60% pod lastno ceno. Na naše tozadevne korake deželni odbor še ni odgovoril, deželna vlada je obljubila, da podpira topla naše stremljenje pri osrednji vladi. Kranjska hranilnica je darovala v ta namen 5000 K, Kreditna banka 1000 K. Predlaga, naj sme Mestna hranilnica v ta namen darovati 5000 K. Dalje naznani, da namerava župan pozvati premožnejše ljubljanske sloje, naj plačajo za vsako krušno karto prostovoljno davek 10 vin. Če se odzove vsaj 15.000 kart, bi se nekaj ustvarilo. Oklica župan še ni izdal glede na oljčno zbirko in z ozirom na teden »Rdečega križa«.

Mestna kopelj v Kozelji

se odda v najem od 1. majnika 1916 do 30. aprila 1919 Jakobu Smole.

Lov mesine občine ljubljanske

za dobo petih let dobi g. Jean Schrey.

Stabne zadeve.

Odkloni se ponudba Ant. Deghengija za nakup mestnega stavbišča ob Dunajski cesti in Gajevi ulici, istotako se odkloni ponudba Adolfa Reicha glede na odkup nekaj sveta od njegove poseti ob Barvarski stezi. Antonu baronu Codelliju se odkupi njegova parcela ob novem vojaškem oskrbovališču.

Pogrebni zavod.

Obč. svetovalec Mali. Vseh pogrebov je bilo v letu 1915 1648. Denarni promet je znašal 245.516 K. Čisti dobiček je znašal 48.467 K 6 vin. Predlaga, naj se 50% čistega dobička naloži kot posebna rezerva. Turku naj se pa plačuje ostanek kupnine iz tekočih dohodkov. Obvelja, ko še svetuje Pammer, naj se naloži tudi sklad za pokritje neplačanih dolgovi. Župan pojasni Pammerju, da so tisti izkazani dolgovi v znesku 23.892 K 46 vin, razven enega ali dveh pogrebov že vsi plačani in da po njegovem mnenju takega sklada treba ni.

Aprovizacijske zadeve.

Podžupan dr. Triller izvaja: Mestno aprovizacijo smo začeli v velikem strahu s 100.000 kronami, a obnesla se je.

Do 20. aprila letos smo kupili:

41.486 meterskih stotov pšenične moke, 1315 ržene, 1602 koruzne moke, 2050 pšeničnega in koruznega zdroba, 2000 koruze, 1766 fižola, 612 ješprena, 91 kaše,

8092 krompirja, 505 riža, 237 testenin, 101 surovega masla, 89 jedilnega olja, 197 masti, 800 sladkorja, 1.180.000 komadov jajc, 350 meterskih stotov soli, 135 polenovke, 8 nasoljene ribe, 233 čebule, 442 prešičev, 137 prešičevih glav, 21.000 kosov prešičjih in govejih parkljev, 52 meterskih stotov pljučk, gobčkov in vampov, 34 jabolok, 24 paradiznikov, 15 hrušk, 80 kostanja, limon, kumar, fig, grozdja, suhih češpelj itd., 5000 letrov mleka in mlečnih konserv, 849 meterskih stotov otrobov, 101 surovega sladkorja, 338 petroleja, 14.061 premoğa.

4.350.000 K stane vse to blago, prometa je pa imela aprovizacija do okroglo 11.000.000 K. Izkušali smo zadostiti svoji nalogi. Skrbni nas zdaj vprašanje mleka in mesa. Glede na mleko smo že odpomogli najhujši sili, glede na meso smo že ponovno prosili, da bi meli na teden rekvirirati 60 komadov goveje živine. V tem vprašanju sodelujejo složno vse stranke. Na vprašanje Staudacherja pojasni dr. Triller, da glede na mestno izdelovanje ledu ni bilo mogoče dobiti nobenega stroja. Na razpolago je le en stroj v Pragi, ki izdelava 2000 kilogramov na dan, rabili bi pa 6000 kg, a takega stroja izdelati se ne obveže nobena tvrdka pred zimo.

Kresija v nevarnosti, da se podere.
Občinski svetnik Planinšek vpraša, kaj je z deli v Ljubljani, kjer stoji delo že 2 leti.

Župan: Stavb. urad mi je poročal, da je kljub lesenim podporam v nevarnosti Kresija in pa hiša pri Tranci, da se podereta. Nekega dne se mi lahko zgodi, da mi leži Kresija na kupu. Ravno taka nevarnost grozi Filipovemu dvorcu. Saj toliko naj se uredi struga, da se to ne zgodi. Stori sem že sam tozadevne korake, a odgovorili mi niso niti od vlade niti od deželne odbora. Jaz te stvari ne popustim. Deželni odbor ima toliko stavb, ki počivajo, da dobi lahko potreben denar iz takega drugega fonda. Naj se podere kaka hiša, pa naj bo 20 ali 30 ljudi ubitih, jaz ne bom nosil odgovornosti. Šel bom sam h deželni in h deželnemu odboru, če ničesar ne opravim, se pa obrnem na osrednjo vladu, naj s strokovnjaki dožene, če je izčrpan močvirni sklad ali ne.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. maja. Uradno se poroča: Med boji v ozemlju Adamello smo ujeli 87 alpincev. Italijani so napadli v Dolomitih danes zjutraj našo postojanko na Coda del Ancona in na Ruffredo. Oba napada smo odbili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Načelnik italijanskega generalnega štaba, grof Cadorna, se je kakor se poroča iz Švice, podal v Alo, da bo bližje pozorišču akcij proti južni Tirolski. Iz tega se lahko sklepa na bližnja večja italijanska podjetja na prostoru med Rivo in Borgo (dolina Sugana). S tem so gotovo v zvezi že večkrat dogovorna premikanja čet s primorske fronte proti zahodu in demonstrativni napadi sovražnika ob Soči in na severovzhodni in severozahodni meji srednje Tirolske. Tudi vreme se je zboljšalo. Mogoče je obletnica Gorlic, katero so naše čete na fronti praznično obhajale in ki je vnovič utrdila prepričanje na zmagovit konec vojske, dala italijanskemu vojnemu vodstvu povod, da poskusi kaj podobnega.

Cadorna se odpeljal z generalnim štabom na tirolsko mejo.

Lugano. List »Venetto« v Padovi poroča, da se je odpeljal Cadorna na Tridentinsko. V Bassano je pripeljal Cadorno z njegovim generalnim štabom dolg poseben vlak. Z vlakom se je vozilo tudi veliko častnikov in ves potreben material. Kam so se peljali, list ne more obvestiti, razven da gre za Tridentinsko in da se bo mudilo tam poveljstvo daljšo dobo.

Salandra v laškem glavnem stanu.

Rim, 3. maja. (Kor. ur.) Salandra je odpotoval v glavni stan.

Italijanske priprave ob švicarski meji.

Bern, 2. maja. »Le Nouvelliste« poroča: Že nekaj časa delajo Italijani ob tesinski meji strelske järke in druge vojne priprave. Posebno pri Ponte Tresa se vrše dela v zelo velikem obsegu.

Demonstraciji v Milanu proti vojski.

Lugano, 2. maja. Pred kraljevim gradom na Stolnem trgu in v Galeriji v Milanu so v nedeljo popoldne žene in moške demonstrirali proti vojski. »Secolo« poroča o tem: Že nekaj dni so se širila tiskana vabila na ženske k demonstraciji proti vojski pred kraljevim gradom. Druga demonstracija naj bi se vršila v ponedeljek pred mestno hišo. Ob določenem času je došlo v nedeljo malo število žena in moških pred kraljev grad in klicalo: »Proč z vojsko!« Policija je nekaj oseb aretirala; nadaljnje aretacije so se izvršile pri Porta Venezia, kjer so demonstranti tudi klicali: »Proč z

vojsko!« Policija je majniško slavnost protivojnih socialistov v delavski zbornici prepovedala.

Laški ministrski svet

je sklenil, da takoj izplača odškodnino za izgubljene in rekvirirane trgovske ladje, če se ujemajo cenitve uradne komisije s podatki lastnikov ladij.

Giolitti v Rimu.

Lugano. »Stampa« poroča, da ostane Giolitti v Rimu le nekaj dni, ker mora urediti svoje zasebne zadeve. Giolittijevi znanici izjavljajo, da je Giolittijevo rimsko potovanje brez vsake politične važnosti.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. maja. Uradno se poroča:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. maja. Veliki glavni stan:

Zgodilo se ni nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 2. maja. Wolff poroča:

Nek mornariški zrakoplov je napadel 1. majnika z dobrim uspehom vojaške naprave v Moonsund in pri Pernau. Zrakoplov se je izkrcal nepoškodovan. Istočasno je metalo brodovje naših morskih letal bombe na vojaške naprave in na letalno postajo Papeholm. Vrnilo se je nepoškodovano. Opazoval se je dober uspeh. Isti dan je poletelo neko sovražno brodovje letal nad naše mornariške naprave v Vindav, a se je prisiljeno po obrambi vrnilo, ne da bi kaj opravilo.

Poveljstvo mornarice.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 30. aprila. Pri Krevu smo z ognjem odbili sovražnika, ki je poizkušal prekoračiti svoje črte ovir. Severno od Muravice ob Ikvi so pričeli Avstrijci pripraviti težkim in lahkim topništvom, ko se je pričelo daniti, z znatnimi silami ofenzivo proti našim jarkom, ki tvorijo prednji del naših črt v zahodni smeri pri vaseh Velika in Mala Bojarka, katere je držala le ena stotinja, ki se je morala umakniti. Naše čete so nato otvorile ljut topniški ogenj in so podvzele protinapad. Okolu 1. ure popoldne se je posrečilo našim kljub toči krogelj, da so zopet vzeli jarek in prisilili posadko, dva mažarska bataljona z 22 častniki in z 2 zdravnikom in več kot 600 vojakov, da so položili orožje. V zopet osvojenih jarkih so ležali kupi mažarskih mrličev in ranjencev. Naše izgube znašajo 4 častnike in približno 100 mož. Zaplenili smo veliko množino pušk, municije, patron, ročnih granat in žic.

Na Balkanu.

Vesti iz Beograda.

Beograd, 30. aprila.

Danes se je otvorila v navzočnosti generalnega guvernerja grofa Salis-Seewis ljudska šola za otroke avstroogrskih podanikov, katere je bila zaprta, odkar traja vojska. — Tudi v Srbiji nameravajo izboljšati pravoslavnim duhovnikom plače. Za velikonočne praznike so dobili pravoslavni duhovniki nagrade po 100 kron. — Kilogram sladkorja stane v Beogradu 2 K 50 vin. — Do sedaj so cepili proti kozam v Beogradu 42.000 prebivalcev.

Pašić v Petrogradu.

Lugano, 2. maja. »Corriere della Sera« poroča iz Petrograda: Srbski ministrski predsednik Pašić je došel v Petrograd, kjer ostane 10 dni. »Rječ«, »Novoe Vremja« in »Birževie Vedomosti« smatrajo potovanje Pašića v Petrograd kot zaključek njegovih obiskov v Rimu, Parizu in Londonu, da se reši vprašanje o zopetni osvojitvi Srbije. »Novoe Vremja« vprašuje, če sploh še obstoji kako jugoslovansko vprašanje. Pašićev obisk bo morebiti pojasnil malo razumljivo stališče Italije napram Srbiji.

Srbski socialisti za mir.

Curih, 2. maja. Socialnodemokratska »Tagwacht« objavlja oklic srbskih socialnodemokratov, ki so pripadali skuščini svoje dežele. Glavni stavki tega oklica se glase: »Zahtevamo od vlade, da takoj uvede mirovna pogajanja in skrb za to, da se more armada in prebivalstvo brez nadaljnega trpljenja vrniti domov. Vlada je dolžna to storiti, da reši, kar se more še rešiti.«

Črnogorski ministrski predsednik odstopil.

Pariz. (Kor. ur.) »Agence Havas«: »Petit Parisien« poroča iz Bordeauxa: Črnogorski ministrski predsednik Lazar Mijusković je vložil prošnjo, da odstopi. V Bordeauxu je pozvan črnogorski poveritelj v Rimu, Radović.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 1. maja. Položaj od 15. do 30. aprila. Od čet, ki so zbrane na grški meji,

se od 15. do 30. aprila poroča, da so se pomnožile nevažne praske radi bližine čet zaveznikov in nemško-bolgarskih vojnihi sil, ki so na posameznih mestih največ en kilometer oddaljene. Topništvo je delovalo radi slabega vremena manj živahno. Naši letalci so pa zato v tem času delovali zelo živahno. Obstreljevali so kolodvor Strumica in baterije v Bogdancih in tabora pri Megoricah ob Bogorodici in pri Petriču. Nek naš letalec je metal ob drznem poletu bombe na Sofijo. Neko nemško letalo smo sestrelili pri Ostravi južnovzhodno od Bitolja. Sovražni letalci so obstreljevali naša bivališča in tabore, a drugega uspeha niso dosegli, kot da so nam zadali neznatno škodo na blagu.

Pred Solunom.

Atene. 500 nemških vojakov je vkorakalo v Mačikovo; zasedli so trg, ne da bi poškodovali kraj ali napravili prebivalcem kaj škode. General Sarrail je odposlal proti Mačikovu 20.000 mož, nakar so se Nemci umaknili. Francozi so nato odstranili grške prebivalce in orožnike, nakar so popolnoma podrli kraj.

Proti Veniselosu.

Berlin, 2. maja. (Kor. ur.) Zasebni poročevalec Wolffovega urada javlja iz Aten: Zborovanje Venizelosovih pristašev v Patrasu se je razbilo, ker je prišlo do besnih demonstracij proti njim. Ker je ententa zaplenila na Krfu koruzo za severni Epir, tam vlada lakota in je več ljudi umrlo. Razburjenje vsled nečloveškega postopanja je velikansko.

Venizelos za prevoz srbskih čet.

Lugano, 1. maja. Venizelos objavlja članek, v katerem se izjavlja za prevoz srbskih čet skozi Grško. Pa ne sme odkloniti srbske zahteve, da nas se čete izkrcajo v Steji severno od korinskega zaliva: saj je Bolgarom dovolila prehod. Sicer pa ima Srbija grško srbske zavezniške pogodbe pravico zahtevati prehod svojih čet.

Pogajanja za prevoz srbskih čet se nadaljujejo.

Pariz, 1. maja. (Kor. ur.) »Havas« razglasa: »Petit Parisien« poroča iz Aten, da ni res, da so pogajanja radi prevoza srbskih čet vsled odklonilnega odgovora Skuludisa končana. Pogajanja se nadaljujejo.

Aretacija nemškega konzula v Drami.

Bern, 3. maja. (K. u.) Francoski listi poročajo, da so prepeljali prijetega konzula v Drami na Malto.

Berlin, 3. maja. (K. u.) Zastopnik Wolffa v Atenah javlja: Trdi se, da je ugovarjala grška vlada, ker je prišla Anglija nemškega konzula v Drami Küntzerja pri Serresu.

× × ×

Nov bolgarski denar.

Sofija, 1. maja. Novi bolgarski srebrni denar, katerega sedaj kujejo, bo v prvi polovici meseca maja gotov.

Prepoved izvoza iz Bolgarije.

Sofija, 1. maja. Kralj je podpisal odredbo s katero se prepoveduje izvažati iz Bolgarije citrone in papir.

× × ×

Rumunske vesti.

Bukarešt, 2. maja. (Kor. ur.) Setev kaže povsod izvrstno. Socialisti so 1. maja po cestah demonstrirali proti vojni. — Pri besarabski vasi Hartal Rusi trebijo v širijo Donavo. Zgraditi hočejo novo pristanišče za prevoz streliva in vojnega gradiva.

Bolgari pri Madžarih.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je pri slavnostnem obedu na čast bolgarskim poslancem povdarjal, da je Avstro-Ogrska pred 40 leti prva izrekla idejo, da naj se išče rešitve balkanskega vprašanja v svobodi in neodvisnosti balkanskih narodov. Še danes hočemo: red, svobodo in neodvisnost Balkana. — Nato je govoril, kako se je v tem času Bolgarija osvobodila Rusije. Mi smo vedno z interesom gledali na Bolgarijo. Nismo ji sicer mogli prihraniti bukaškega miru ali doseči njegove revizije, vendar nismo izgubili upanja, da se bo kasneje dalo doseči ravnotežje, ki bo jamčilo za red na Balkanu. Po mirni poti smo hoteli, sovražniki so hoteli drugače. Grof Tisza je nato v vznešenih besedah slavil slavne uspehe Bolgarov, ki so svoji politiki dali smer, ki trdno sloni na življenjskih interesih njihove domovine. Soglasje naših interesov jamči za trajnost zveze. Skupno prelita kri je kit za tesno in globoko občuteno skupnost duš.

Podpredsednik sobranja Momčilov se je Ogram zahvalil za mogočno pomoč. Da zjedinenje bolgarskega naroda niso več samo sanje, se nimajo zahvaliti samo lastni sili, ampak tudi prijateljstvu in pomoči Ogrrov. Stisnejo roko svojim krvnim sorodnikom in sosedom. Dosedaj je bilo to sosedstvo samo lep sen, sedaj pa naj obstoji, dokler bodo svetile zvezde na tem

lepem nebu in bo tekla voda po naši lepi Donavi. Bolgari računajo tudi za bodoče na prijateljstvo in pomoč Ogrrov, kar bodo tudi vitežki Madžari dobili vedno od strani Bolgarov.

Prispevajte z denarnimi darovi za Rdeči Križ in za mladinsko oskrbo!

Amerika in Nemčija.

Amerika in Nemčija.

Poroča se, da je bil ameriški poslanik Gerard dvakrat pri cesarju Viljemu. — »Kölnische Volkszeitung« poroča, da nemški odgovor ne bo prinesel odločitve. Zadnja odločitev je pri Wilsonu. V proračunskem odseku nemškega državnega zbora je rekel državni tajnik, da stojimo pred odločitvijo. — »Vossische Zeitung« piše, da še sedaj že sestavlja besedilo nemškega odgovora, katero bodo sestavili v Berlinu po vidikih, ki so jih sklenili v velikem glavnem stanu. Državni kancler pride v Berlin v najkrajšem času.

»Evening Post« (v zvezi z Wilsonom. Op. ur.) pravi, da je Nemčija očitno pripravljena popustiti. Nekaj listov, med njimi New Republic, pravi: Naj se vprašanje podvodnikov reši tako ali drugače, Nemčija bo vsekakor imela pravičen vzrok za nevoljo proti Ameriki. Amerika naj zato sklene popoln sporazum z Anglijo in Francijo. Politični voditelji pa ne podpirajo tega mnenja. Zdi se, da je med celim ljudstvom sedaj to mnenje, da ne pride do vojne.

Wilsonova izjava.

Washington, 1. maja. (K. u.) Reuter poroča: Pri otvoritvi vežbališča za vojne strežnice je Wilson rekel: Bog naj zabrani, da bi Zedinjene države kdaj morale v vojno. Če se pa to vendarle zgodi, tedaj se bodo zbudile iz svojih sanj, da bo vsak, ki dvomi nad duhom novega sveta, spoznal, da še vedno dvigajo glavo za človečanstvo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. maja. Veliki glavni stan:

Močna častniška patrola je vdrila južno od Loosa ponoči na 1. majnika presenetljivo v nemški jarek. Posadka je padla, izvzemši tistih, ki so mogli zbežati. Ob Mozi so se poostriili topniški boji. Delovanje pehote na levem bregu reke se omejuje na boje z ročnimi granatami v prednjih postojankah severovzhodno od Avocourt, južno od utrdb Douaumont in v gozdu Caillette so pa odbile naše čete v več ur trajajočem boju zvečer francoski napad. Naše postojanke smo vse držali.

Naknadno se je poročalo, da je bilo prisiljeno 30. aprila po eno francosko letalo nad utrdbo Chaume zahodno in nad gozdom Thier-ville jugozahodno od mesta Verdun, da je padlo. Včeraj je sestrelil nadporočnik Bölske nad grebenom Pfeiffer svoje 15. nadporočnik baron Althaus severno od utrdb Saint Michel svoje peto sovražno letalo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 1. maja ob 3. popoldne. Po ljuitem obstreljevanju je sovražnik zahodno od Moze mogočno napadel koncem dneva v gostih množicah jarek, katerega smo osvojili severno od Mort homme. Naš zapiralni ogenj in streljanje strojnica je zadalo sovražniku zelo velike izgube; njegovi naskoki so se vsi izjalovili. Severno od Cumières smo odbili dva nemška protinapada, izvedena isti čas na jarke, ki smo jih vzeli včeraj. Pri tretjem napadu se je ustalil sovražnik v naših črtah, a se ni mogel držati; kmalu smo ga odbili z znatnimi izgubami. Ljuto trajno obstreljevanje pri višini 304 in pri Vauxu. Noč na Woevre mirna.

Letalna služba. Ponoči na 30. aprila so vrgla naša letalna brodovja veliko krogelj na kolodvor živil in streliva južno od Thiaucourt, na železnice pri Etainu, na tabore Spincourt, na kolodvore Apremont, Grangpré, Challenges in Vouziers. Javljajo veliko eksplozij na železnicah in požare.

Ob 11. zvečer. Naše topništvo v Belgiji je uničevalo nemške jarke pri Steenstraetu in Boesinghe. V Argonih boji z minami. Pri Fille Morte smo zasedli južni rob neke udrtine, nastale po razstrelbi naše mine. Osredotočen ogenj na sovražne utrdbे pri Courtes Chaussee in pri gozdu Cheppy.

Pri Verdunu zelo živahno obstreljevanje naših postojank na levem bregu. Na desnem bregu se je osredotočilo delovanje topništva na odseka Poprov grič in Douaumont.

Z ostalih bojišč nobenega važnega dogodka, izvzemši običajnega streljanja s topovi.

Mesca aprila so dosegli naši bojni letalci, ki so nastopali zelo živahno, znatne uspehe posebno pri Verdunu. V mnogih

zračnih bojih, kjer so se nahajali brez dvoma na boljšem, se je posrečilo voditeljem naših letal, da so sestrelili 31 sovražnih letal. 9 jih je padlo v naše črte, 22 so jih videli naši opazovalci, ko so padli zaviti v plamen ali pa nevedeni v sovražne črte. V tem času je podleglo v boju 6 francoskih letal, ki so padla v sovražne črte.

Angleško uradno poročilo.

London, 2. maja. (K. u.) Sovražnik je razstrelil sinoči nasproti Carenzy po obsestreljevanju mino, ki je poškodovala prvo vrsto naših strelskih jarkov. Boj pehote ni sledil razstrelbi. Odbili smo mal napad z bombami južno od Loos. Danes smo razstrelili pri Redincourt proti sovražnim minam podmino. Topništvo je delovalo na obeh straneh Angres, kjer smo poškodovali resno sovražne utrdbe, ob prekopi Yper-Comines in severno od Yperna. Zračnih bojov je bilo večeraj 7; en sovražni stroj je bil prisiljen, da je padel v nemške črte. Drugo letalo, pilot ni mogel nadvladati svojega stroja, je padlo na strehe v Bapaume.

70 dni pred Verdunom.

Curih. Pariški poročila javljajo, da pripravljajo francosko vojno vodstvo pri Verdunu protinapad, ker Francozi sodijo, da se nudi v zdaj že 70 dni trajajoči bitki pri Verdunu za francosko stvar ugodna prilika.

Nov oddelek Rusov v Marseille.

Marseille, 3. maja. (Kor. ur.) V Marseille je došel nov oddelek ruskih čet.

V Maroku izbruhnila vstaja.

Genf. Pariški »Temps« poroča, da se je poostрил položaj v Maroku. Rajzuli se je postavil na čelo vstajev in organizira po načrtu upor proti Francozom, vsled česar general Liautey ne more v Francijo.

Splošna službena dolžnost na Angleškem. Rotterdam. »News« javlja: Angleški kabinet je sklenil 29. aprila z večino petih glasov, naj se takoj uvede v Veliki Britaniji splošna službena dolžnost.

Tuji gosti v Londonu.

Haag. Angleški parlament je povabil predsednike v Kanadi, Avstraliji, Novi Zelandiji in v južni Afriki, naj pošljejo zastopnike v London, da proučujejo angleško vojno organizacijo. Odposlance pričakujejo v Londonu sredi julija.

Pristopajte kot člani k Rdečemu križu!

Vstaja na Irskem.

Podrobnosti o bojih v Dublinu.

Kolin, maja. Po »Petit Parisien« javlja »Kölnische Ztg.« iz Londona, da so se utrdili irski vstasi na gričih Steffens Green, od tam so streljali na ljudi. Pri vходу v Graf Stone Street so zgradili iz zaplenjenih avtomobilov mogočno barikado. Vstasi so se polastili tudi pisarn časopisov »Daily Express« in »Evening«, od tam so streljali na čete. V svojem uvodniku izvaja »Journal des Debats«, da žanje Anglija s svojo dvomom politiko na Irskem zdaj to, kar je sejala. Torpediranja ladij, poleti Zepelinov in irska vstaja je zopet enkrat spomnila Angleže, da gre tudi za Angleže v tej vojski za biti ali nebiti.

Rotterdam. Iz Dublina se poroča: Ko so plenili vstasi neko veliko prodajalno igrač, so prihiteli otroci, ki so jim igrače tako dopadle, da so jih veselo jemali. Obstreljevanje je povzročilo požar, ki je zaprl otrokom pot. Veliko jih je poskakalo skozi okna, 10 otrok je bilo ubitih, več jih je zgorelo. Strašne povesti se širijo, kako so morili neoborožene angleške častnike in vojake. Nekemu ranjenemu angleškemu častniku je razbil njegov napadalec črepinjo, nakar mu je ta kakal: Nisi vreden kroglice. Tudi ženske oborožene z revolverji so streljale zavratno na častnike in na vojake.

Genf. »Gazette de Lausanne« poroča iz Londona: Pošta v Dublinu je zgorela do temeljev. Padlo je več voditeljev vstajev. Vojaki so ujeli dozdaj 707 vstajev.

Amsterdam. (K. u.) »Times« poroča, da se je udal v soboto zvečer voditelj vstajev Pearce brezpogojno, v nedeljo zjutraj so razobesili vstasi tudi v drugih mestnih delih bele zastave. V medicinskem kolegu so dobili 200 ranjencev. Laquille Street izgleda grozno; prej tako krasna cesta je le kup razvalin.

Berlin. Dublinska palača svobode in glavna pošta sta skoraj popolnoma uničeni po granatah. »Daily Chronicle« poroča, da so izvedli Angleži v Killarney strašno klanje.

V Corku.

Amsterdam. »Daily Mail« poroča o svojem obisku glavnega stana Sin-Feiner v Corku: Vstasi so bili dobro oboroženi, a so sklenili, da mirujejo, ker jih dublinski poročila niso zadovoljila.

Kaj se zgodi z lordom Casement?

Curih. »Corriere della Sera« poroča iz Londona, da se izvede proti lordu Rogerju

Casement skrajšano postopanje in da ga obsodijo na smrt na vislice.

Rotterdam. Angleška javnost zahteva, naj lorda Casement ne obesijo, marveč naj ga rajši zapro v blaznico, da ne postane mučenik organizacije Sinn-Fein.

Na Irskem vsa je ni ponehala.

Rotterdam, 2. maja. Angleške čete nastopajo na Irskem naravnost grozno. Prebivalstvo je zato vedno bolj ogroženo. Trditve Frencha in Maxwellsa, da se bliža vstaja koncu, ne odgovarjajo položaju. Nevtralni listi poročajo, da gre irski vstaji večji kot krajni pomen.

Turčija v vojski.

Po predaji Kut-el-Amare.

Curih. Listi javljajo: Poluradne angleške informacije londonskega časopisa pripravljajo očitno angleško javnost na popustitev vojske v Iraku.

Bern. Polkovnik Stegemann izvaja v »Bundu«: Percy Lake ni mogel več nadaljevati naskokov proti turškim zapiralnim postojankam, ker so stali napadi preveč žrtev. Po padcu Kut-el-Amare se mora nasloniti oprostila armada v smeri proti Korni.

Carigrad. (K. u.) Poluradna nota javlja, da se postopa z generalom Townshend in z njegovim spremstvom z vsemi častmi, ki jim gredo. Hvalijo in priznavajo sposobnosti generala Townshend. Generala so zapeljali angleški politični agenti, ki so napačno poročali, češ da drže prebivalci tistih pokrajin z Angleži.

Egipt ogrožen.

Genf. General Verraux sodi v listu »L'Oeuvre«, da ogroža armada Džemal paše bolj kot kdaj Egipt. Turki utrijujejo gorovje Taurus tako, da se jim ni bati v Armeniji Rusov.

Zamenjava turških in angleških vojni ujetnikov.

London, 3. maja. (Kor. ur.) Uradno: Turški poveljnik v Mezopotamiji je dovolil, da se zamenjajo bolniki in ranjenci Townshendove armade z enakim številom mohamedansko-turških ujetnikov. Ena bolnišnica in več drugih ladij je odšlo po Angleže. Nek mali angleški parnik, ki je zapustil 29. aprila Abušer, je zadel na močno utrjen sovražni oddelek. Angleži so se vrnili, ne da bi jih bil sovražnik nadlegoval. Ubit je en angleški častnik in ranjen en vojak-domačin.

Boji v Armeniji.

Frankobrod. »Frank. Ztg.« poroča iz Pariza: »Journal« javlja iz Petrograda, da so Turki močno ojačili svoje čete pri Erzerumu in pri Trapezuntu.

Ustavljena ruska ofenziva v Armeniji.

Frankobrod. »Journal« poroča iz Petrograda, da je turška armada pri Trapezuntu in pri Erzerumu močno pomnožena z vojniki in z materialom. Došlo je posebno veliko avstrijskih možnarjev. Vse to je povzročilo, da je ustavila turška armada rusko prodiranje.

Ruski rubelj in angleški funt delujeta v Perziji.

Petrograd. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agentura, iz Teherana: Ugodno so izpadla pred kratkim pričeta pogajanja med Perzijo, Rusijo in Anglijo o denarni podpori perzijski vladi.

Na morju.

Dve angleški vojni ladiji na Sredozemskem morju potopljene.

London, 1. maja. Uradno se poroča: Oborožena jahta »Aegusa« in polagalec min »Nasturtium« sta zavezila v Sredozemskem morju na mine in sta se potopila. Častniki obeh ladij so rešeni. Od moštva pogrešajo 6 mož »Aeguse« in 7 mož »Nasturtia«.

Francozi izgubili med ponočnim bojem podvodni čoln.

Genf. »Nouveliste« objavlja dnevno povelje francoskega mornariškega ministra Lacaze, ki javlja, da se je potopil podvodni čoln, kateremu je poveljeval poročnik Morillot med ponočnim bojem. Morillot je mrtev.

O izgubi tretje angleške admiralske ladije.

Haag. Glede na uničenje bojne ladje »Russel« opozarjajo »Times«, damora plačati brodovje zato, da nadzoruje morje, izredno visoko ceno posebno še, ker je zdaj izgubilo življenje toliko ljudi. Vsaka vrsta ladij prednic dreadnoughtov je izgubila eno ali več enot, in se je tako znižala enotnost in bojna vrednost dotičnega razreda. Začetkoma smo imeli več ladij, a polagoma so se zelo povišale izgube, ker je primeroma izgubila angleška mornarica več ladij, kakor katerakoli druga mornarica. Potopljenih je že deset bojnih ladij, katerih vseh je 58, kar znaša 19 odstotkov, kar znaša za vse države sporazuma skupne izgube 11 odstotkov, medtem ko je izgubila Nemčija le eno od 35 bojnih ladij,

torej niti 3 odstotke. Izguba »Russela« se mora še zato bolj obžalovati, ker je to tretja izgubljena admiralska ladja.

Francozi pogrešajo 26 trgovskih ladij.

Genf. Švicarski listi poročajo iz Marseille, da pogrešajo v mesecu marcu 26 francoskih trgovskih ladij.

Švedski parnik »Friesland« zavozil na mino.

Amsterdam, 3. maja. (K. u.) Iz Rotterdam: Švedski parnik »Friesland« je zavozil pri Galloper na mino. Parnik »Battavier 4« ga poizkuša privleči v kako angleško pristanišče.

Dva parnika potopljena.

London, 3. maja. (Kor. ur.) »Lloyds« poroča: Parnik »Rochester« je potopljen. Enega moža posadke pogrešajo. — Potopljen je parnik »Rio Bianco«.

Nemški državni zbor.

Berlin, 3. maja. (Kor. ur.) Proračunski odsek državnega zbora je sprejel proračun državnega zbora.

Berlin. »Tägliche Rundschau« poroča, da se vrši prva seja nemškega državnega zbora po velikonočnih počitnicah 9. maja.

Liebknecht aretiran.

Berlin. Na protestnih shodih v Potsdamerstr. v Berlinu je govoril tudi dr. Liebknecht. Med njegovim govorom je prišla policija, ki je Liebknehta aretirala in odpeljala.

Dnevne novice.

+ Novo vojno posojilo. Za vojno je treba denarja, to vemo vsi. A tega država ne more izklopiti iz tal, marveč se mora obrniti zanj na svoje družabnike — na prebivalstvo. Ako prebivalstvo hoče, da se započeto vojno podjetje srečno dovrši — in to hočemo vsi! —, potem se ne sme niti za hip obotavljati, dati državi v to potrebna sredstva. In avstrijsko prebivalstvo se tudi ne obotavlja, kadarkoli mu državni činitelji naznanijo, da se je vojna blagajna izpraznila in ga pozovejo, da jo zopet napolni. To se je zgodilo sedaj že četrtoč — in vsakikrat je naša vnema večja. Že doslej je podpisanih za četrto vojno posojilo krog 180 milijonskih zneskov v skupni višini skoraj cele milijarde. Udeležba malih štediljcev, ki so se od prvega do tretjega vojnega posojila potrojili, tudi topot stalno narašča. Od vseh povsod prihajajo dan na dan najboljša poročila. Poštna hranilnica pri tem izobno deluje in njen generalni štab ne počiva niti za hip. Njegovo Velikanstvo cesar in dvor sta dala lep zgled z znatnimi podpisi, visoko plemstvo jo posnema, tako da se more reči: Vsa Avstrija v ozadju je na delu, da podpre in zagotovi zmage Avstrije na fronti.

+ Gospodarska zveza je podpisala 150.000 K četrtega vojnega posojila in 10 ustanovnin po 100 K za Rdeči križ.

— Deželni odbor kraljevine Dalmacije je podpisal 96.000 K IV. vojnega posojila.

+ Izplačevanje obresti vojnega posojila. Dunaj, 3. maja. (K. u.) »Wiener Ztg.« objavlja odlok finančnega, trgovskega in pravosodnega ministrstva sporazumno z vrhovnim računskim dvorom z 31. marca 1916, ki določila ministrske odredbe 24. julija 1915 o izplačilih obresti na imena vinkuliranih obligacij davka prostih 5 1/2% avstrijskih vojnih posojil iz leta 1914. in iz leta 1915. po poštni hranilnici razširi tudi na druge kategorije dolgov.

+ Odlikovanja. Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil major 63. pp. Vinko Depauscheg. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: nadporočnik 2. jezdečje top. div. Robert Šešek, nadporočnik 1. bos. herc. p. Rihard Hojnik in nadporočnik 79. pp. Egon Jelenčič. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 2. teške havb. div. Franc Tomše pl. Savskidol. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 1. pp. Rudolf Gerlich, nadporočnik 7. pp. dr. phil. Karel Gaulhofer, nadporočnik 17. pp. Anton Gottlieb, poročnik 1. bos. herc. pp. Artur Cizl, stotnik 82. pp. Emil Gale pri 4. zbor. pov. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje je dobil vojnopoštni sprevodnik Rupert Glavič pri vojnopoštnem uradu št. 32. — V drugič je dobil srebrno hrabrostno svetlinjo praporščak 9. polj. top. p. Fuchs Maks, prideljen 17. pp. — Bronasto hrabrostno svetlinjo so dobili: tit. stražmojstra bos. herc. orož. zbora Kozuh Josip in Kogoj Tomaž; dragonci 5. drag. polka Urh Josip, Herung Franc in Ploj Franc.

+ Ministri v Budimpešti. Včeraj so odšli v Budimpešto finančni, trgovski, železniški in poljedelski minister urejvat gospodarsko razmerje Avstrije in Ogrske. Pogajali se bodo več dni.

+ Imenovanje. Za stotnika je imenovan nadporočnik 17. pp. Schneider Mavricij. — Za višjega zdravnika je imenovan asist. zdravnik 4. črnovoj. okr. p. dr. Ferdinand Krasnič.

— Vojni domovi. Na zborovanju državne zveze za vojne domove je sekcijski načelnik Diwald sporočil, da je zakonski načrt za vojne domove že izdelan. Deželni odbornik Kunschak je naznanil, da je že 22 nižjeavstrijskih občin obljubilo večji ali manjši kompleks zemlje za vojne domove. Državni zvezi je doslej pristopilo 191 društev. Predsednik, bivši pravosodni minister Klein, je izjavil, da bo zveza širila temeljne ideje in v prvi vrsti skrbela, da vojni dom nikdar ne izgubi svoje zveze z gojitvijo smisla za družinsko življenje in npravnost.

+ Vojni domovi in narodnostni boj. V Pragi je višje stavbni svetnik prof. Bach rekel, da so vojni domovi posoda polna vprašanj. Na dunajskem zborovanju za ljudsko blaginjo je poslanec Fesser rekel, da noben narod ne sme vojnih domov izrabljati za to, da bi drugemu narodu jemal zemljo in otroke. Prof. Bach je omenjal več pomanjkljivosti sedanjih načrtov, kjer se bo najslabše poznalo, da bo vojniki čisto odvisen od dobrohotnosti nadzorovalne oblasti. Prof. Bach vpraša: »Kako pa bo s to dobrohotnostjo v jezikovno mešanih krajih? Splošno človeškim in gospodarskim razlogom se bodo pridružili še razlogi narodnega značaja in pod plaščem pospeševanja lastne narodne moči bo vsak vojni dom v jezikovno mešanem kraju skrival v sebi talent, da postane novo narodno bojišče. Narodna misel bo morda ubila državno misel.«

+ Koncentracija dalmatinskih strank. Zadarski listi poročajo: Na vabilo predsednika dr. Ivčevića so se zbrali na razgovor poslanci Juraj Biankini, dr. Ante Dulibić, Iljadica in žup. Kunjašić. Po vsestranskem razgovoru se je dogladilo, da vsa javnost odobrava složno narodno delovanje in zato se je sklenilo pozvati hrvatsko in pravoslovno stranko, da imenujeji svoje zaupnike za ta pogajanja.

— Zdravje voj. kurata J. Balovca, ki se zdravi v Enzerbachu na Štajerskem, se še ni nič kaj posebno zboljšalo. Priporoča se njegovim sošolcem, kakor tudi vsem duhovnim sobratom v prisrčno molitev.

— Dobrodelni koncert na korist »Rdečemu križu« priredi »Podružnica Rdečega križa v Kranju« v nedeljo, dne 7. maja t. l. v dvorani g. Omersa v Kranju (prejšnji sokolski dvorani), pri katerem iz prijaznosti sodelujejo gospa Mira Costapera, koncertna pevka, gospica Dana Kobler, koncertna pianistinja in gosp. Josip Rijavec, operni tenorist. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnice in vabila se razprodajajo v občinski pisarni in pri blagajni pred koncertom.

— Smrtna kosa med ameriški Slovenci. V Ambriđga, Pa., je nemila smrt ugrabila Antona Janka. Za njim žaluje žalostna žena in dvoje nedorastlih otrok. V Readingu, Pa., je odšla v večnost rojakinja Marija Martinčič. Rajnica zapušča moža in nedorastlo dete. V Puebla, Colo., so pokopali Franceta Turka. Bolehal je dalj časa. Pod zemljo ga je spravila neusmiljena jetika. V Morganu, Pa., pa je odšel v večnost po enoletnem bolehanju Martin Prosen v najkrepkejši moški dobi. Bilo mu je šele 42 let. Pokojnik je bil doma iz Gornjih Zadolij na Gorenjskem. V Ameriki je bival 13 let. Med rojaki je bil jako priljubljen zaradi svojega značaja. Pokojni Prosen zapušča v Ameriki žalujočo ženo in petero odrastlih otrok. Bodi jim lahka zemljica tuja!

— Umrli je na Dunaju prejšnji dunajski policijski predsednik vitez pl. Habrda.

— Rekviriranje v Srbiji. Generalni guvernement v Belgradu je zapovedal rekvizicijo usnja, surovih kož, volne in kovin.

— Potres so 1. maja čutili v Gradcu in v raznih krajih na Gornjem Štajerskem.

— Dražba lova. Lov krajevne občine Godovci se bo oddal v zakup dne 24. maja 1916 z začetkom ob 10. uri dopoldne, lov občine Hotedersica pa ob pol 11. uri v uradnih prostorih c. kr. okrajnega glavarstva za dobo petih let, to je za čas od 1. julija 1916 do 30. junija 1912. Zakupni in dražbeni pogoji se morejo vpogledati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu ob navadnih uradnih urah.

— Požar v Drasji vasi na Koroškem. — Škode 38.000 do 40.000 K. Požar je izbruhnil v gospodarskem posloplju posestnika Andreja Kanačnika v Drasji vasi. Razširil se je tako hitro, da niso mogli rešiti niti živine. Posestnik, ki je bil na polju, ko je pričelo goreti, je le s težavo rešil najpotrebnejšo obleko in denar. V hlevu je zgorelo 16 goveje živine, ravno toliko prešičev in 1 konj. Škoda znaša 38.000 do 40.000 K, zavarovan je pogorelec za 18.000 kron. Sodi se, da je bilo zažgano.

— Hud požar v Čerovičah. Pri posestniku Pavlu Verdniku v Čerovičah je izbruhnil požar, ki je uničil Verdniku hišo in vsa gospodarska poslopja, posestniku Andreju Šumniku pa hišo in gospodarska poslopja, 30 čebelnjakov, med njimi deset

polnih, stroji in dva prešiča, nevarno ožgana je ena krava, 5 ovac so morali takoj zaklati. Verdniku je zgorelo tudi 1800 K. Škodo cenijo na 28.000 K, zavarovana sta pogorelca za 9000 K.

Razna poročila.

Vesti o miru.

Sofija, 2. maja. (K. u.) »La Suisse« je poročala, da sta se v Švici v sporazumu s turškimi odposlanci bolgarski dunajski poslanik Tošev in vojaški atašej Červenakov z zastopniki entente pogajala za mir. Vest je docela neutemeljena. Nastala je vsled potovanja obeh v Ženevo v zadevah, ki s sedanjo vojno in bodočim mirom ne stojijo v nobeni zvezi.

Holandska proti Angliji.

Curih, 1. maja. »Neue Zürcher Ztg.« javlja iz Amsterdama: Ministrski svet je glede angleške zahteve po ostrijši blokadi proti Nemčiji sklenil z vso odločnostjo odkloniti angleško zahtevo, v kolikor naj bi Holandska sodelovala posredno ali neposredno. Če bi Anglija še vedno zahtevala, da naj se ji prepusti del holandskega ladijskega prostora, tedaj bi položaj znal postati resen.

Ministrska kriza na Špankem.

Modrid. Uradno: Gimeno je imenovan za zunanjega, Alba za finančnega in Ruiz Gomez za notranjega ministra. Kralj Alfonz je odgodil svoje popotovanje v Sebastian, da predseduje ministrskemu svetu.

Villa še živi in ogroža Teksas.

Genf. Pariški »New York Herald« objavlja podrobnosti o zopetnem pojavu mehikanskega voditelja Ville, o katerem se je sodilo, da je mrtev. Villa ogroža Teksas, kar povzroča Wilsonu nove zadrege.

Strojniki v newyorškem pristanišču stavkajo.

Haag, 3. maja. (K. u.) »Nieuwe Courant« poroča: V pristanišču New York je izbruhnila splošna stavka med strojniki vlačilnih čolnov. Stavkarji zahtevajo zvišanje plač. Ladje vsled stavke ne morejo zapustiti pristanišča, vsled česar je zaviran transport municije.

Primorske novice.

V Trstu je umrl 1. maja preč. g. Jakob Sila, č. kanonik, vitez Franc Jožefovega reda, c. kr. katehet v pokopju, po dolgi in mučni bolezni. Pogreb se vrši v sredo 3. maja iz mestne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani. — Priporoča se č. sobratom v memento!

— Dalmatinski junak. Prof. Lovrić piše v »Našem Jedinstvu«: Javili ste, da je padel na polju slave naš junak Vekoslav Jelčić. Umrl je, po junaški borbi, smrti vsakega Hrvata, ki umira za cesarja in domovino. Bil je poveljnik poljske straže. Iznenada navale nanjo Italijani, — a ker se Dalmatincev nikdar ne umakne, začne Jelčić boj s sovražnikom. Ko je junaško odbil naval, priteče s ponosom junaka k telefonu, da javi uspeh poveljstvu. Prijava se je glasila: »Pomoči ne potrebujem, sovražni napad je odbit.« Ko se je vračal s telefonske postaje, ga pogodi v glavo sovražna krogla. Pokopan je bil naš junak z vsemi vojaškimi častmi v poseben grob.

Umrl je v Pulju mornariški poročnik Ernst Petri, poveljnik nekega torpednega čolna.

Umrl je g. Anton Mlekuz, begunec iz Dvora št. 66 pri Bovcu, star 82 let, brat Tomaža Mlekuz, bivšega trgovca in posestnika v Starem trgu pri Ložu, sedaj hišnega posestnika v Ljubljani.

Usnje v Trstu stane 60 K kilogram. Nujno je potreba, da se sodu izbije dno na način, da se špekulantom a la Stern pogleda nekoliko v račune.

Ljubljanske novice.

Ij Pametna odredba. Štajersko namestništvo je izdalo odlok, ki prepoveduje mladini kajenje po javnih potih, cestah, trgih in drugih javnih prostorih. Brez spremstva odraslih (svojcev, varuhov itd.) je mladini obisk gostilen, kavaren, vino- in pivotočev itd.) sploh prepovedan. Po 9. uri zvečer (od 1. oktobra do 30. aprila že po 8. uri zvečer) mladina tudi v spremstvu odraslih ne sme biti v navedenih lokalih. Po 9. uri zvečer (od 1. oktobra do 30. aprila po 8. uri) se mladina ne sme brez oprave potikati po javnih potih, cestah in trgih. Prodaja očitno brezkoristnih luksurijskih predmetov in igrice neposredno mladini je prepovedana. Pod mladino v smislu te odredbe spadajo vse osebe moškega in ženskega spola, ki še niso izpolnile 16. leta svoje starosti. Iz Gradca v Ljubljano ni daleč, zato upamo, da na take odredbe v Ljubljani ne bo treba predolgo čakati.

Ij Iz tajne seje občinskega sveta. Prošenj za razpisano mestno ces. Franca Jožefa jubilejno ustanovo za realce se je vložilo 18, dobila sta dva prosilca Pavlič

Josip in Mazi Franc. — Mestno ustanovo za dekliško balo v spomin srebrne poroke Nj. Vel. je dobila Zorič Josipina. — Upokojenemu uradniku mestnega magistrata g. Juriju Mihaliču se je dovolila letna podpora 300 K, ravno tako tudi vdovi Katarini Dachs letna podpora 300 kron. — Prošnjo Marije Kavčič za prenos gostilniške koncesije se odobri. — Prošnjo vdove Bevc za podelitev gostilniške koncesije se odkloni. — Prošnjo Antona Jelenc za podelitev gostilniške koncesije se odobri, ker njemu v korist odstopi gostilniško koncesijo Marija Zajc. — Prošnjo Uršule Jarc za prenos gostilniške koncesije se odkloni. — Referent obrtnega odseka g. obč. svetnik Franchetti se je koncem seje poslovlil od občinskih svetovalcev, ker odhaja koncem tedna k vojakom.

Društvo »Pripravniki dom« je imelo v nedeljo občni zbor. Izvoljen je bil nov odbor. Vsi dosedanja odborniki so zopet izvoljeni; le mesto umrlega prof. Msgr. Zupančiča je prevzel knezoškof izvolil g. kanonika Nadraha. Sedanji odbor je tako-le sestavljen: predsednik g. prelat A. Kallan, njegov namestnik ravnatelj Ant. Črničec; tajnik in blaginjak Ant. Kržič, njegov namestnik prof. dr. A. Merhar; odborniki dr. V. Gregorič, prof. J. Mlakar in kanonik Ign. Nadraha. Overovatelja računov sta dr. J. Janežič in prof. J. Demšar; razsodniki pa nadzornik A. Mayr, prof. J. Mlakar in kanonik Šiška. — Društveno premoženje se je zopet pomnožilo za nekaj tisočakov; skupno že znaša 138.292 K 74 h. Društvo je podpisalo III. vojnega posojila 10.000 K; IV. pa 4000 K. »Pripravniki dom« je za vzgojo dobrih učiteljev velikega pomena. Zato to društvo toplo priporočamo in želimo, da bi si privabilo še veliko novih članov in radodarnih podpornikov. Priporočamo še zlasti društveno glasilo »Vrtec« in »Angelček«. Naj bodo na to blagodejno društvo opozorjeni vsi oni, ki hočejo nakloniti učiteljskemu ali dijakom pripravljalnega tečaja zanesljivo stanovanje in oskrbo. Prošnje za vzprejem naj se naslavlajo na vodstvo »Marijanišča«. Plaćilo po dogovoru.

— Poročil se je trgovec g. Maks Sever z gđno Elzo Svetek, hčerko rač. ravnatelja g. Antona Svetka. Vse najboljše!

— Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana, so podpisali med drugimi četrtvo vojno posojilo: Josip Matzen, Ljubljana, 5000 K; Jurij Šterk, Vinica, 5000 K; J. Jalen, Rateče, 9500 K; Vilh. Spitzer, Ljubljana, 30.000 K; Josip Perdan, Ljubljana, kot vodja tukajšnje zavarovalnice Riunione Adriatica di Sicurtà, 20.000 K; Valentin Debelak, Škofja Loka, 1000 K; Rudolf Bunc, Šiška, 2000 K; Zdravko Krajnc, Kranj, 2000 K; Zofija Jerele, Kamnik, 1000 kron; Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani 10.000 K; dr. Fr. Windischer, Ljubljana, 1000 K; Pavla Šumi, Ljubljana, 800 K.

Ij Poizvedovalne pole o stanju brezposelnosti v Ljubljani s podatki za mesec april je zanesljivo vpslati do dne 3. maja t. l. mestnemu magistratu (mestna posredovalnica za delo in stanovanja). Obrati, kateri nimajo poizvedovalnih pol, jih dobe brezplačno pri mestnem magistratu. Oni obrati, kateri bi pravočasno ne vpslali poizvedovalnih pol, se opozarjajo na kazenske posledice.

Ij Deželna zadruga brivcev naznanja: Od 1. maja pa do 30. septembra bodo vse brivnice odprte od 7. ure zjutraj pa do 1/2. ure popoldne in od 1/2. ure popoldne pa do 8. ure zvečer.

Ij Mestna zastavljavnica Ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. maja t. l. redna mesečna dražba v mesecu maju 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) ob treh do šestih popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoče rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. — Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinesejo stranke dopolne en dan pred vršujočo se dražbo v urad. — Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti, se od zato interesiranih oseb lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 12. ure popoldne v uradnih prostorih.

Ij Skesan tat. Franciški Pantarjevi je bilo pred nekaj časom iz stanovanja na Glinah ukradenih 40 K, ne da bi se moglo tata izslediti. Ne malo se pa oškodovanka začudi, ko ji pred kratkom prinese poštni sel poštno nakaznico za 40 K, katere so ji poslali ljubljanski oo. franciškani s pripomnjo, da je tat prišel k spovedi; se izpovedal svojega greha, nato pa oddal 40 K, da se jih pošlje oškodovanki. Tako ima sedaj bivši tat čisto vest, Pantarjeva pa svoje kronce. Pripomniti pa je, da je Pantarjeva na drugem mestu imela spravljanih še 160 K, katerih pa dolgi prsti niso bili dosegli.

Ij Zlat prstan se je našel. Dobi se v uredništvu »Slovenca«.

Ij Izgubil se je na Cvetno nedejo zjutraj pred franciškanske cerkvijske bankovec za 20 kron. — Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi na Franca Jožefa cesti 15 g. Gabrijele Cevc.

Razne novice.

— Poljski legionarji. Poljski listi poročajo, da je pred nekaj dnevi več oddelkov poljskih legij imelo slovo pri nekem nemškem poveljstvu. Ko so došli povabljeni nemški častniki, je nemška vojaška godba zaigrala poljsko narodno himno in nemški častniki so Poljakom trikrat zaklicali »slava«. Dvorana je bila okrašena s poljskimi prapori in poljskim orlom. Visok nemški častnik je rekel v nagovoru: Dosti smo slišali o legijah, pa kar smo sami videli, presega vse naše pričakovanje. Take vojake kakor so legionarji, more imeti samo narod, ki globoko veruje v svoje ideale. Da se Vam ti ideali uresničijo, Vam želimo iz celega srca.

— Odpravljeni komisarijati. Za županijo Torontal, Bač-Bodrog in za mesta Novi Sad, Zombor in Pančevo na Ogrskem so razpuščeni vladni komisarijati, ker so tamkaj nastopile redne razmere.

Koliko bo državi neslo zvišanje pošt-nih in brzojavnih pristojbin. Kakor zatrjuje listi, je pričakovati zvišanje pošt-nih in brzojavnih pristojbin že meseca junija t. l. Listi so tudi že izračunali, koliko bi po sedanjih statistiki donasalo državi zvišanje pisemske poštne (na 15 vinarjev) in dopisnic (na 8 vinarjev) kakor tudi zvišanje pristojbine (postavke) za brzojavke (za 2 vinarja za besedo). Število pisem je za leto 1916, ceniti na 680 milijonov, dopisnic na 191 milijonov. Zvišanje pisemske pristojbine bi donasalo državi 34 milijonov kron, dopisnic pa 5,7 milijona kron, dočim bi donasalo zvišanje brzojavnih pristojbin skoraj 3,4 milijona kron. Tu bi torej šlo za zvišanje pošt-nih dohodkov v znesku okoli 40 milijonov kron ali celo 50 milijonov kron če se še druge pristojbine zvišajo.

Bivši hlapec — duhovnik. Monakovsko-freisinški ordinariat je prepovedal duhovniku Martinu Diessbacherju v Aufhamu nadaljno izvrševanje cerkvenih funkcij. Diessbacher je bil prej kmečki hlapec ter se je šele po vojaški službi lotil bogoslovskih nauk, ki jih je dovršil v Solno-gradu.

Gospodarsivo.

Sadite mnogo krompirja! Znano je, da je krompir kot živilo za človeka in živino velikega pomena. Zato je nujno potrebno, da se ga letos nasadi čim največ. Tembolj bo prišel krompir v poštev letos, ko je drugi živil manj, osobito še, ker je najcenejši živilo. Dandanes se porablja krompir tudi kot nadomestilo za moko pri izdelovanju kruha. Vsled pomanjkanja močnih krmil je krompir jako važen za vzrejo živine. Zato pa moramo imeti pred očmi, da vsak oral zemlje, nasajene s krompirjem, daje veliko množino redilnih snovi. Na štajerskem je obseg zemlje s krompirjem nasajene razmeroma majhen in navezani smo na uvoz iz drugih dežel. Da bomo mogli glede krompirja kolikor mogoče sami vzdržati, je nujno potrebno, letošnje spomlad nasaditi čim največ krompirja. Vsak posestnik ga mora nasaditi več kot druga leta. Kmet s tem ne koristi samo sebi, ampak tudi domovini. Dozdaj so naši kmetje v hvalevredni meri storili vse, kar so mogli, da zagotovijo prehrano prebivalstva. Zato gotovo tudi ta opomin ne bo brezuspešen.

Pravice vpoklicancev v vojno službovanje in njih družin do vzdrževalnin (preživnin, državnih prispevkov k preživljanju), podpora in preskrbnin. Cena 50 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Ta knjiga je občutna potreba, saj potrebuje vsaka družina, katere rednik se nahaja v vojaški službi, pojasnil do kakih podpor ima pravico in kaj ji je storiti, da jih dobi, če ji dosedaj še niso bile dovoljene. Tudi vojaški invalidi bodo našli v knjizici vse potrebne podatke.

Dolžan, Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, finančnih (davčnih), sodnih in drugih uradnih vlog. Cena 3 K, vezano 4 K. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. — Ta knjiga bo ustrezala in služila kar najbolje vsem stanovom ter tudi izdatno olajšala delo v uradih. Knjiga obsega namreč okoli 300 praktičnih vzorcev za najrazličnejše prilike. Rabil jo bo vsakdo, bodisi posestnik, trgovec, obrtnik, kmetovalec ali zasebnik. Če je vloga pravilna, potem je tudi uradna rešitev hitra, kajti samo nepravilna vloga povzroči zakasnelost. V tem oziru bo ta knjiga vsem slojem premnogo koristila.

Starejša oseba

ki je že več let vodila večjo mešano trgovino, išče za malo plačilo mesta v kaki trgovini ali konzumu. Ponudbe pod »Trgovina«, na upravo lista. 1087

Naročajte „Slovenca“!

Kupijo se

piloti

ravnj iz trdega lesa 1—4 m dolgi in 10—25 cm debeli, kakor tudi

deske

smrekove ali jelove 4—6 cm močne. Ponudbe na upravo „Slovenca“ št. 1064.

Vojaške

939

narodne pesmi

za 4 glasove. Izdajatelj Fran Marolt, učitelj, Ljubljana. Cena vezanemu izvodu K 1'50, v platnu K 1'80.

Naročajo se pri izdajatelju in v knjigarnah.

POSLOVODJA

(prva moč) vojaščine popolnoma prost

za špecerilsko trgovino na drobno in debelo

se išče.

Franč Dolenc
Kranj.

Večletna dobro urejena

trgovina

v Ljubljani, na dobrem prometnem prostoru se tako radi boleznj proda. Natančne podatke daje upravnistvo Slovenca pod št. 1081.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2492

Na prodaj ima
brinje
za kuho
brinjevice

v poljubnih množinah po nizki ceni
tvrdka Ivan Jelačin v Ljubljani. 814

VINO

naravno ima napredaj v večji množini

»Goriško vinarsko društvo«
sedaj v Prvačini in Kobalju

po zmerno nizkih cenah. 756

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 **Velika izbira**

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica tvrdke R. MIKLAUC.

GORCEVA KOLESA
SO PA LE
NAJBOLJŠA
A'GOREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LUBLJANA
MARIJE TEREZIJE CESTA 14
- NOVI SVET - naspr. KOLIZEJA -

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina K 1.— pri banki S. FISCHER, Dunaj, IX. 286 Währingerstr. 41.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila: surovi sladkor v vrečah po 100 kg à K 48.—.

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84.— in zmlate à K 87.— za 100 kg brez vreč.

Sezamove tropine po K 84.— brez vreč.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po 50 kg à K 53.— za 100 kg brez vreč.

Tudi sladkorno krvno kislj in rapsove tropine dobi v kratkem!

Poljedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi semena, ječmen, domačo in nemško deteljo, grašico in druga travna semena.

Modro galico G. Z. bo radi enotnosti v porazdeljevanju na vinogradnike v smislu medsebojnega tozadevnega dogovora oddajala Kmetijska družba.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze kajnlita, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20% mineralni in kostni superfosfat, mešana gnojila, zlasti 14% žlindro, ki se dobi v papirnatih vrečah po 50 kg za K 10.— à 100 kg z vrečo vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče franco naš naslov, sicer se naročila ne bodo mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih vrečah po 13-20 K à 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa **nakupuje** tudi po najugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene in druge pleva.

Gospodična,

ki bi bila o večjem prostem času vzgojiteljica 4letnemu dečku dobi pod ugodnimi pogoji meblvano sobo. Ponudbe na upr. Slov. pod „Vzgojiteljica“.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica 3

Zaloga

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke.

Makso Sever

trgovec

Elza Sever roj. Svetek

hčerka rač. ravnateljca Antona Svetka

poročena

Ljubljana, dne 2. majnika 1916.

Za vsestranske dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestne izgube našega srčno ljubljenega soproga, odnosno dobrega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

HERMAN ČEŠNOVARJA

meščana ljubljanskega, posestnika in gostilničarja

izrekamo tem potom našo globokožutečo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo blagorodnim gg. zdravnikom za vso veliko prikrb, prečastiti duhovščini sv. Jakoba, sl. gostilničarski zadrugi s predsednikom blag. gosp. Fran Kavčičem na čelu, gg. pevcem za ganljive žalostinke, darovateljem krasnega cvetja, vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika na poti k zadnjemu počitku in sploh vsem, ki so nam na ta ali oni način tešili našo neizmerno tugo.

Globoko žalujoči ostali.

Slamnike

ravno kar došle, že od K 4.— naprej po jako znižanih cenah, priporoča

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Sorejemajo se tudi stari slamniki v uranavljanje.

Marija Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 26

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine

Prva specialna trgovina
umetniških, vojnih
pokrajinskih in drugih
razglednic.

Priznana največja izbira na
drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

375

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska, neznodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838.—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022.76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Zadružna zveza v Ljubljani
Dunajska cesta št. 38

sprejema

prijave za IV. avstrijsko vojno posojilo

in sicer za **5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po 92.50 K**
t. j. za vsakih 100 K se plača le 92.50 K

5 1/2 % državne zakladne liste po 95.— K

t. j. za vsakih 100 K se plača le 95.— K.

1000

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju,

sprejema prijave na:

Četrto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2 % 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92.50 netto za K 100.— nominalo, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100.— nominalo.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.